

Gatka

Numer 4/2022/2023

Kwiecień 2023

Programowanie może być naprawdę fajne!

W tym numerze:

Zawód — programista	1
Do czego potrzebny jest nam wolontariat?	5
Wspomnienia Leona z ferii	7
Moje pasje	8
Kącik polsko-ukraiński	11
Wieści z biblioteki szkolnej	14
Domowe zwierzątka uczniów 4a	16
Nasze prace	17
Gofry w szkole	20
Tradycje wielkanocne	21
Aktualności	26
Prace uczniów — w świecie „Małego Księcia”	27

O swojej pracy opowiada Bartek, programista.

Jak to się stało, że wybrałeś właśnie ten zawód?

To był naturalny wybór. Pierwszy komputer dostałem w wieku 7 lat, był to Commodore 64 ze słynnym kartridżem Black Box v8. Kartridż ten posiadał syntezytor polskiej mowy, który można było zaprogramować przy pomocy języka BASIC. Zafascynowało mnie to o wiele bardziej niż gry i już po tygodniu zacząłem pisać własne "programy", które wypiskiwały wprowadzony wcześniej tekst. Cudownym zrzędzeniem losu w osiedlowej bibliotece znajdowała się książka, która łopatologicznie tłumaczyła, jak pisać progra-

my w BASICu i pokazała mi, że możliwości jest o wiele więcej. Potem przyszedł czas na kolejny język programowania - LOGO, z uroczym żółwem, którym dało się przy pomocy komend sterować na ekranie (5 kroków prosto, obrót o 45 stopni, 3 kroki...). Żółw miał "wbudowany" pisak, który można było "opuszczać" (i wtedy żółw idąc rysował linię) albo "podnosić" (żółw przesuwał się bez rysowania linii). Największym moim osiągnięciem w tym języku był program napisany na zaliczenie informatyki w 7. klasie podstawówki, który umożliwiał grę w kości (tzw. "general" albo yahtzee) - żółwik pieczołowicie rysował kropki na wylosowanych kostkach, z których można

było zatrzymać dowolną liczbę, resztę przerzucić maksymalnie 3 razy, uzyskany wynik wpisywany był do tabeli, ogólnie rozegrać można było pełną grę. Kolejne języki programowania to już było z góry: Pascal (później Delphi), C/C++, VBA, PHP, Perl, Python, Java, JavaScript... W międzyczasie bazy danych, kompresja/szyfrowanie, obiektowość, generowanie proceduralne, sieci neuronowe - ogólnie wszystko, co związane z programowaniem pochłaniałem jak gałka ponieważ przez całe życie mnie to niezmiernie fascynowało. Nie było po prostu możliwości, żebym pracował w innym zawodzie.

Jak wygląda Twój dzień pracy?

Dni pracy są różne - czasem praktycznie cały "tracę" na spotkaniach, wideorozmowach, ustalaniu szczegółów konkretnego zadania (te dni niezbyt lubię), czasem siadam i po prostu piszę (te dni uwielbiam). Aktualnie pracuję w metodologii Agile, tzn. projekt po-

dzielony jest na krótkie etapy (tzw. sprinty); w przypadku aktualnego projektu są one dwutygodniowe. Przed rozpoczęciem każdego sprintu zakres rzeczy do wykonania dzielimy na małe porcje (tzw. tickety). Każdy "ticket" ma swoją oddzielną gałąź kodu, do której wysyłam wszystkie zmienione pliki. Ciekawostką jest to, że wszystko co napiszę jest przejrane i skomentowane przez przynajmniej jednego innego programistę (i ja też, w ramach pracy, przeglądam i komentuję kod innych).

Pracujesz dla firmy nowozelandzkiej. Jak to wpływa na organizację pracy i skąd pomysł, żeby zatrudnić się w Nowej Zelandii?

Jeszcze gdy byłem w podstawówce, czułem, że moje miejsce jest gdzie indziej niż w Polsce. Zrobiłem zatem oczywistą (przynajmniej dla mnie) rzecz: ranking wszystkich krajów według utworzonego przeze mnie systemu, w którym oceniałem rzeczy takie jak poziom zadowolenia z

życia, klimat, zamożność, bezpieczeństwo... Kryteriów było kilkanaście, jeśli nie kilkadziesiąt a Nowa Zelandia po prostu znalazła się na pierwszym miejscu (druga była Kanada, trzecia Australia - straciła sporo punktów za jadłowite pająki, potem chyba Norwegia i Szwajcaria, dalej nie pamiętam). Po studiach w pewnym momencie poczułem, że mam przed sobą dwie możliwości: albo zostanę w Polsce, znajdę stałą pracę i "dorosnę", albo rzucę wszystko i polecę z jedną walizką na drugi koniec świata, żeby przekonać się, czy faktycznie spodoba mi się tam bardziej. Poleciałem, przekonałem się i po wielu perypetiach i zawirovaniach w życiu od marca 2023 r. wraz z żoną i dzieckiem jestem tu po raz kolejny. Dla obecnej firmy pracuję już trzeci rok, przez ponad 2 lata pracowałem zdalnie z Polski. Wbrew pozorom różnica czasu była raczej ułatwieniem niż utrudnieniem - do pracy siadałem koło 20, zadania na

dany dzień kończyłem w 6-7 godzin i szedłem spać o 2-3, codziennie mając w zasadzie cały dzień wolny. Teraz jest mi trochę trudniej bo pracuję w "normalnych" godzinach.

Jakie widzisz wady i zalety swojego zawodu?

Główną wadą jest wpływ wielogodzinnego siedze-

nia przed monitorem na zdrowie - trzeba bardzo uważać, żeby nie nabić się problemów ze wzrokiem, kręgosłupem czy mięśniami dłoni. Mniej istotne wady to tzw. "crunche" czy "maratony", które od czasu do czasu zdarzają się w projektach (kilkanaście dni, kiedy masz możliwość jedynie

krótkich przerw na jedzenie i sen bo termin goni) czy możliwość nagłego pojawienia się jakiegoś błędu, który trzeba naprawić rzucając wszystko inne. Niektórych może też zniechęcać powszechne w tej pracy wzajemne ocenianie kodu, ale wystarczy pamiętać, że nie chodzi w nim o wytykanie błędów

a o wspólne dążenie do jak najlepszej jakości kodu. Zalet natomiast jest mnóstwo: wysokie zarobki i dodatkowe benefity, ciągle nowe ciekawe wyzwania, łatwy dostęp do materiałów edukacyjnych, elastyczne godziny pracy no i przede wszystkim możliwość pracy zdalnej. Podam tylko jeden przykład: kiedyś jeździłem przez ponad miesiąc po całej Europie a nikt w pracy się o tym nie dowiedział bo pracowałem tak, jak zwykle.

Podobno programować może każdy, ale niewiele osób będzie to robić naprawdę dobrze. Jakie cechy Twoim zdaniem powinien mieć dobry programista?

Moim zdaniem przede wszystkim chęć i zdolność do nauki nowych rzeczy, elastyczność. Konkretny język programowania to tylko narzędzie, najlepsi (i najlepiej zarabiający) programiści na pytanie, w jakim języku programują odpowiadają "a w jakim trzeba?". Świat IT zmienia się bar-

dzo szybko, jeszcze kilka miesięcy temu mało kto słyszał o chatbotach, teraz są na topie detronizując NFT i blockchain. Komputery kwantowe siedzą cichutko i czekają na swój moment. Nie wiadomo, co wejdzie do gry za chwilę, ale dobry programista odnajdzie się w nowej sytuacji o wiele szybciej niż średni. Na pewno przydaje się też umiejętność dzielenia trudnych zadań na mniejsze, łatwiejsze części. Precyzja i konsekwencja również są bardzo istotne.

Jakich rad udzieliłbyś osobie, która chciałaby być programistą?

Jak wspomniałem wyżej - nie ucz się konkretnego języka czy frameworka. Zorientuj się, czy chcesz być frontendowcem czy backendowcem (a może full-stackiem?). Poczytaj o różnych typach ludzi w IT a następnie przejrzyj tzw. „roadmap” (osobiście polecam <https://roadmap.sh>) i zobacz, czego musisz się nauczyć w danej ścieżce. A potem po prostu za-

cznij się tego uczyć - najpierw przejrzyj sobie jakieś tutoriale na Youtube a następnie próbuj samodzielnie. Jeśli chcesz sobie "ułatwić" naukę poprzez pominięcie własnego przećwiczenia poznawanych treści to wybierasz w ten sposób najtrudniejszą możliwą drogę. Ustaw sobie własne środowisko programistyczne, wybierz edytor, skonfiguruj wszystko pod siebie a potem odtwarzaj to, co jest w tutorialach. Jak już poznasz podstawy, kombinuj samodzielnie: ściągnij kod z jakiegoś publicznego repozytorium, uruchom go w swoim środowisku programistycznym a następnie pozmieniał; stwórz własny projekt, w którym wykorzystasz poznane rzeczy w nowatorski sposób; spróbuj poprawić czyjś kod i rozwiązać jakiś problem zgłoszony przez kogoś innego. A przede wszystkim: traktuj to jak zabawę. Programowanie może być naprawdę fajne!

Rozmawiała Sylwia Okrasa-Truba

Do czego potrzebny jest nam wolontariat?

Zapytaliśmy uczniów klasy 4 d i 4 b o ich zdanie na temat wolontariatu i takie otrzymaliśmy wypowiedzi:

Miłosz z 4 d powiedział, że wolontariat jest nam potrzebny, bo niesie pomoc ludziom, a wolontariusze dobrowolnie i bez pobierania wynagrodzenia niosą innym pomoc, angażując się w pracę na rzecz osób i instytucji działających w różnych obszarach życia społecznego. Wolontariat może mieć różne oblicze – od sporadycznych zbiórek pieniędzy, często także spontanicznych po zbiórki darów na określony cel. My sami możemy także pomagać lokalnej fundacji po godzinach naszej nauki/pracy.

Ola z 4 d z kolei jest zdania, że wolontariat oprócz tego, że jest związany z bezinteresowną pomocą, może być sposobem na przełamanie monotonii codziennego życia, sposobem na zawarcie nowych znajomości, ale też szansą na zdobycie

nowych umiejętności. Z całą pewnością można powiedzieć, że to inwestycja w samego siebie. Wolontariusze zdobywają doświadczenie i umiejętności.

Teodor z 4 d zauważył, że potrzebujemy wolontariuszy w szpitalu, żeby dać choćby wsparcie psychiczne starszym i samotnym osobom. Poza tym zawsze przyda się pomoc przy organizacji imprez sportowych takich jak zawody czy maratony. Tutaj na pewno ważna będzie pomoc wolontariuszy zainteresowanych sportem. Nie możemy też zapomnieć o wolontariacie w schroniskach czy hospicjach.

Tymczasem Maria z 4d uważa, że istotnymi formami wolontariatu są zbiórki żywności, włączenie się w działania na rzecz społeczności lokalnej lub festynów. Poza tym jej zdaniem wolontariat to wspaniały sposób, żeby pomagać lokalnej społeczności

i zmieniać otaczający nas świat na lepszy. Ważne jest też, żeby nie zapominać o ochronie środowiska, edukacji.

Dla Tymura z 4 d wolontariat to przede wszystkim pomoc osobom biednym, starszym, samotnym, niepełnosprawnym, ale też tym, którzy musieli uciekać przed wojną ze swojego kraju.

Dla Artema z 4 d wolontariat to „więcej niż praca”, to przede wszystkim – zaangażowanie w słuszną sprawę. Uczestnictwo w projektach wolontaryjnych świadczy o sposobie myślenia o świecie i tego, jak widzimy naszą rolę w społeczeństwie. Ze względu na to, że każdy z nas ma inne zainteresowania, warto wybrać taką formę wolontariatu, która najbardziej nam odpowiada.

Jakub i Filip z 4 d są zgodni, że wolontariat pozwala nam zmieniać świat i widzimy tego konkretne efekty.

Oprócz tego możemy rozwinąć cenne na rynku pracy kompetencje, a także odczuwamy satysfakcję z dobrze wykonanej pracy. Odczuwamy radość wynikającą z okazywania i otrzymywania dobra. Zyskujemy możliwość sprawdzenia się w działaniu, poćwiczenia naszych umiejętności organizacyjnych i logistycznych. Możemy dzięki temu pomóc wielu ludziom.

Krystian R. z 4 d jest zdania, że wolontariat to jedna z piękniejszych form pomocy. Tym bezinteresownym działaniem

możemy wzbogacić się w sposób niematerialny, otrzymując wdzięczność lub – uśmiech drugiej osoby.

Weronika z 4 b zauważa, że bez pomocy wolontariuszy byłoby dużo osób bezdomnych i głodnych. Znanymi z prowadzonego wolontariatu są organizacje takie jak: UNICEF Polska, Szlachetna Paczka, Caritas.

Krystian D. z 4 d zauważa z kolei, że mamy różne rodzaje wolontariatu, także ze względu na czas jego świadczenia. Możemy brać udział w wolontariacie długotermino-

wym, który może trwać kilka miesięcy, wtedy zadania i obowiązki mogą zmieniać się w czasie, w którym go odbywamy.

Wiktoria z 4 d deklaruje, że w przyszłości chciałaby zostać wolontariuszką, ponieważ jest jej przykro, kiedy widzi starsze osoby na wózku inwalidzkim. Wiktoria nie wyklucza, że w przyszłości będzie odwiedzać domy opieki, żeby mieszkającym tam osobom czytać książki i pomagać w bieżących czynnościach.

Krzysztof z 4 b zauważył, że potrzeba niesienia

Zdjęcie pochodzi z materiałów UNICEF

pomocy jest w każdym z nas, tylko nie wszyscy wiedzą, jak ją zrealizować. Często krępiemy się wyciągnąć pomocną dłoń w obawie, że zostanie odtrącona lub sprawimy komuś przykrość. Wolontariat nam w tym pomaga, bo zazwyczaj jest to pomoc zaplanowana, wolontariusze działają w

ramach pracy fundacji lub innej organizacji. Pracownicy takich organizacji wiedzą już, kto i jakiej pomocy wymaga. Krzysztof jest zdania, że wolontariat to bardzo odpowiedzialna praca, ale dumą z dobrze wykonanego zadania i radość na widok uśmiechu ludzi, którym pomagamy,

wynagradza wszystkie trudy. Dzięki pomocy innym sami się rozwijamy, poznajemy nowych ludzi, zawieramy przyjaźnie, uczymy się tolerancji i wzajemnego szacunku. Dzięki temu stajemy się po prostu lepszymi ludźmi.

Katarzyna Kęcka

Wspomnienia Leona z ferii

To był najciekawszy dzień ferii zimowych. Był to piątek, ostatni dzień akcji „Zima w mieście”. Spędziłem go w Teatrze Rampa.

Nasza grupa miała wycieczkę do teatru na przedstawienie pt. „Przygody Stefana Łasicy”. To przedstawienie miało charakter historyczny i przygodowy. Opowiadało o trójce przyjaciół, którzy mieli pracę domową, aby sfotografować zwierzę leśne. Będąc w lesie, spotkali łasicę i nie wiedzieli, że to jest magiczne zwierzę. Nie-

stety zaczęła szybko uciekać i sprawiła, że przenieśli się w czasie. Oczywiście nie dodałem, że historia działa się na Targówku, a więc przenieśli się do grodu, który kiedyś tu istniał. Działy się w grodzie różne ciekawe rzeczy. Następnie było o bagnach w lesie, o „kanale Bródnowski”. Przenieśli się następnie do czasu teraźniejszego i Stefan Łasica pokazał im metro na Targówku, które nigdy nie zostało dokończony, ponieważ zabrakło środków na budowę. Okazało się, że Teatr Rampa

miał być stacją tego właśnie metra, co mnie bardzo zainteresowało. Okazało się również, że nazwa Elsnerów wzięła się od nazwiska pewnego kompozytora Józefa Elsnera, który zamieszkiwał właśnie tereny dzisiejszego Elsnerowa (Elsnerów to jedna z siedmiu części Targówka). Dowiedziałem się, że nazwa Targówek wzięła się od „targowania”, ponieważ ten gród był dawniej był ważnym punktem handlowym, który sprzedawał drewno. W zakończeniu przedstawienia

było o tym, że Stefan Łasica i jego dziewczyna przenieśli się do terazniejszości i przejechali się metrem.

Wyróżniłem ten dzień

pozytywnie, ponieważ bardzo mi się podobało przedstawienie oraz mnie zaciekawiło. Chciałbym, aby każdy dzień ferii zimowych był

tak samo przyjemny jak ten.

Leon Doszła 4a

Moje pasje

Od małego sport był dla mnie bardzo ważny. Dzięki niemu mam dobrą kondycję i super samopoczucie.

Można powiedzieć, że jestem od niego uzależniony :)

Od przedszkola uwielbiałem grać w piłkę nożną. Przez kilka lat trenowałem w klubie „VARSOVIA”.

Ale to nie wszystko!

W przedszkolu ćwiczyłem też judo, a w zeszłym roku poznałem karate.

Nawet w tym wieku mówiłem do mamy „Chodź, nauczę cię jeździć na łyżwach. To proste!”.

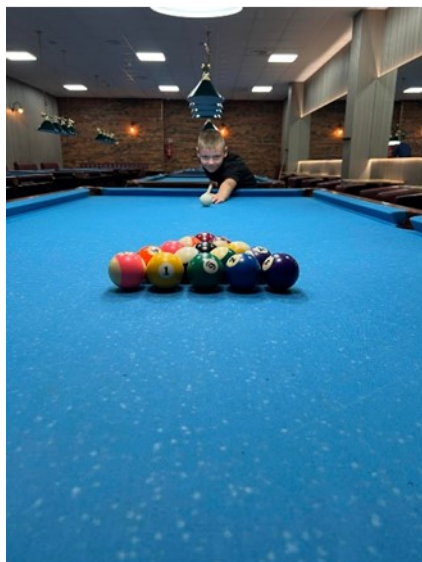
Dodam, że miałem na nogach łyżwy pierwszy raz w życiu

□

W wolnych chwilach nigdy się nie nudzę. Lubię próbować nowych rzeczy.

Moją aktualną pasją jest siatkówka. Kilka razy w tygodniu trenuję w UKS Plas.

Jednocześnie kontynuuję karate i parkour w UKS Sekai.

Jak się uprawia sport, to zdarzają się kontuzje :(Ale to mija :)

Kiedy robi ciepło, lubię jeździć na rowerze lub hulajnodze.

W wakacje uwielbiam pływać w basenie i ciepłym morzu.

Nie wyobrażam sobie życia bez sportu :)

Tymoteusz, 4A

Wszystkie zdjęcia zamieszczone w tym artykule pochodzą z archiwum Tymoteusza i są udostępnione na licencji CC BY-NC-ND 3.0 PL

Kącik polsko- ukraiński

MASLENICA

Do momentu przyjęcia chrześcijaństwa Maslenica była obchodzona w dzień równonocy wiosennej jako dzień pojednania z bliźnimi i wybaczenia krzywd. Z okazji Maslenicy przygotowuje się kukłę z papieru i siana, której robi się zdjęcia. Po zrobieniu zdjęć pali się kukłę.

W tym dniu ludzie się spotykają i jedzą bliny ze śmietaną. Oprócz tego wszyscy tańczą tańce na-

rodowe i śpiewają tradycyjne ukraińskie piosenki.

М А С Л Я Н А
До прийняття християнства Масляна відзначалася в день весняного рівнодення як день примирення з сусідами і прощення кривди. З нагоди Масляної готують маріонетку з паперу і сина, яку фотографують. Після фотографування опудало спалюють.

У цей день люди зустрічаються і їдять бліни зі сметаною. Крім того, всі танцюють національні танці та співають традиційні українські пісні.
Autorki: E, E, K

Ноч Купаły

Moją ulubioną tradycją ukraińską jest Noc Kupały albo Noc Świętojańska. Obchodzimy ją 21 czerwca. Główną tradycją tego święta

jest rozpalenie wielkiego ogniska jako symbolu oczyszczenia. Wokół ogniska organizuje się festyny ludowe, młodzież skacze przez ognisko i bawi się. Zwykle przeskakuje się przez ognisko w parach. W tę noc ludzie plotą wianki. Młodzi często zapraszali na święto kupały muzykantów grających na instrumentach, takich jak: skrzypce, cymbały, flety.

Купальська ніч

М о я у л ю б л е н а українська традиція – Купальська ніч або Ніч влітку. Відзначається 21 червня. Головна традиція цього свята – розпалювати велике багаття як символ очищення. Навколо багаття влаштовуються народні гуляння, молодь стрибає через багаття і грається. Звичайно стрибати через багаття парами. У цю ніч люди плетуть вінки. На фестиваль купала молодь часто з а п р о ш у в а л а музикантів, які грають на таких інструментах, як скрипка, цимбали,

флейти.

Uliana Tsybulska

Ноч Купаły

Noc Kupały to słowiańskie święto związane z letnim przesileniem – święto ognia, wody, słońca, urodzaju i płodności. Coraz częściej i chętniej jest obchodzone na Ukrainie. W trakcie tej magicznej nocy pali się ogniska, tańczy, śpiewa, skacze przez ogień, puszcza wianki i nago tańczy w jeziorach i rzekach. W tę jedyną noc w roku w lesie można znaleźć (jak mówi legenda) magiczny, obdarzający bogactwem, siłą i mądrością kwiat paproci.

Купальська ніч

Купальська ніч – слов'янське свято, пов'язане з літнім сонцестоянням – святом вогню, води, сонця, врожаю і родючості. Його все частіше відзначають в Україні. У цю чарівну ніч розпалюють багаття, танцюють, співають, стрибають крізь вогонь, відпускають вінки і

танцюють голими в озерах і річках. У цю єдину ніч в році в лісі можна знайти (як свідчить легенда) чарівний, що дарує багатством, силою і мудрістю квітку папороті.

Barszcz ukraiński:

Przepis na barszcz ukraiński: zagotować wodę, dodać mięso. Jak ugotuje się mięso, dodajemy ziemniaki i kapustę. Na patelni smażymy cebulę, marchewkę i buraki, które wrzucamy do garnka. Następnie dodajemy koncentrat pomidorowy. Można jeszcze dodać pieprz i fasolkę – kto jak lubi.

Український борщ:

Рецепт українського борщу: закип'ятити воду, додати м'ясо. У міру приготування м'яса додайте картоплю і капусту. На сковороді обсмажуємо цибулю, моркву і буряк, які кидаємо в каструлю. Потім додаємо томатну пасту. Також можна додати перець і

квасолію – кому як подобається.

Yelyzaweta

Wielkanoc na Ukrainie

16 kwietnia to Wielkanoc na Ukrainie. W tym dniu farbujemy jajka i pieczemy babki. Idziemy do kościoła i ksiądz kropi pisanki i jedzenie wodą święconą. Po powrocie do domu bierzemy do ręki po jednej pisance i uderzamy jednym jajkiem o drugie. Wygrywa ta osoba, której jajko zostało niezбите – to taka pisankowa bitwa. Jeśli w tę grę bawimy się poza domem to wygrywamy nagrody. Kolejną ciekawostką jest to, że wiosna na Ukrainie rozpoczyna się 1 marca.

Великдень в Україні

16 квітня – Великдень в Україні. У цей день фарбуємо яйця і печемо паски. Ми ходимо до церкви, і священник збризкує писанки та їжу святою водою. Повернувшись додому, беремо в руки одну ручку і б'ємо одне яйце

об інше. Переможцем стає та людина, чие яйце було неспростовним – це така великодня битва. Якщо ми граємо в цю гру поза домом, ми виграємо призи. Ще одним цікавим фактом є те, що весна в Україні починається 1 березня.

Ivan i Andrii

Kutia

Kutia to jedna z ukraińskich tradycyjnych potraw. Zgodnie z tradycją wszystkie osoby w rodzinie jedzą kutię, a niektórzy nawet karmią nią zwierzęta domowe, żeby były zdrowe. Pod miską z kutią umieszczano kłosy, które trzymane przez cały rok jako talizman. Kutię przygotowuje się z niezmielonej pszenicy, owsa, jęczmienia oraz słodkich dodatków: miodu, cukru, rodzynek, kandyzowanych owoców. Ziarno w kutii symbolizuje życie wieczne i obfitość, a słodycz jest symbolem niebiańskiej błogości. Kutię przygotowuje się trzy razy do roku: w Wigilię (bogata kutia),

przed Starym Nowym Rokiem (hojna kutia) oraz w przeddzień święta Trzech Króli (głodna kutia).

К у т я
Кутя – одна з українських традиційних страв. За традицією, всі люди в сім'ї їдять кутю, а деякі навіть згодовують її домашнім тваринами, щоб зберегти їх здоровими. Під чашею з кутею поміщалися колосся зерна, які зберігалися протягом усього року як талісман. Кутю готують з не подрібненої пшениці, вівса, ячменю і солодких добавок: меду, цукру, родзинок, цукатів. Зерно в куті символізує вічне життя і достаток, а солодкість – символ небесного блаженства. Кутю готують тричі на рік: напередодні Різдва (багата кутя), перед Старим Новим роком (щедра кутя) і напередодні Водохреща (голодна кутя).

Nika

Wieści z biblioteki szkolnej

Systematycznie pojawiają się w bibliotece nowe tytuły. Część z nowych książek pochodzi od Was. Czytelnikom, którzy dzielą się książkami z naszą biblioteką serdecznie dziękujemy!

Bardzo się cieszymy, że możemy Wam przekazać radosną nowinę - otóż nasza biblioteka szkolna wkrótce otrzyma dofinansowanie z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na zakup książek. Już teraz przygotowujemy się do tych zakupów książkowych, robimy listy propozycji, pytamy odwiedzających o ich sugestie. Chcieliby-

śmy, żebyście wszyscy wzięli udział w odświeżeniu szkolnego księgozbioru, dlatego przy wejściu do szkoły i w bibliotece ustawiliśmy oznakowane pudełka, do których można wrzucać propozycje książek, które chcielibyście znaleźć w szkolnej bibliotece. Cieszymy się, że tak licznie nas odwiedzacie - w zeszłym tygodniu przekroczyliśmy 3000 wypożyczeń w tym roku szkolnym. Jednak nie tylko książki przyciągają chętnych do biblioteki. Odbywają się tu również warsztaty szydełkowania, rozmowy o ulubionych lekturach,

Marzena Pochopień, lekcja biblioteczna CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Marzena Pochopień, lekcja biblioteczna CC-BY-NC-ND 3.0 PL

popołudniami na życzenie dzieci czytamy razem książki, a w Tygodniach Szczególnego Czytania Dzieciom na Targówku spotkania z czytelnikami.

Anna Gromotowicz - Łomot

Anna Gromotowicz-Łomot, lekcja biblioteczna CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Marzena Pochopień, lekcja biblioteczna CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Anna Gromotowicz-Łomot, lekcja biblioteczna CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Domowe zwierzątka uczniów 4a

Zwierzaki Oli

Mam dwie świnki morskie. Są to samiczki LODZIA i KORA. Mieszkają w dużej klatce, mają domek, paśnik na siano i wodę. Bardzo lubią jeść warzywa, głównie ogórki, marchewkę, paprykę, a z owoców jabłko. Bardzo też lubią jeść świeżą trawę. Często kwiczą, upominając się o jedzenie. Są grubiutkie i słodkie. Bardzo je lubię.

Zwierzak Vanessy

Mój pies wabi się CEZAR. Jest on bulterierem. Ma śmieszne sterczące uszy i dużą białą plamę na grzbiecie. Jego ulubionym przysmakiem są suszone krewetki. Kiedy bawi się ze mną lub wykonuje polecenia, to w nagrodę dostaje właśnie suszone krewetki. Lubi chodzić ze mną lub rodzicami na długie spacerunki. Bardzo lubię się z nim bawić.

Zwierzak Leona

Moje zwierzątko to rybka. Nazywa się NEONEK i jest z gatunku gupkiem. Ma pomarańczowy grzbiet, srebrny brzusek i pomarańczowe płetwy w czarne kropki. Bardzo lubię Neonka, ponieważ jest energiczny i radosny. Jest też mądrą rybką, ponieważ gdy tylko zbliżę się do akwarium z karmą, od razu pod pływa bliżej tafli wody.

Wszystkie zdjęcia zamieszczone w tym artykule pochodzą z archiwum uczniów i są udostępnione na licencji CC BY-NC-ND 3.0 PL

Prace uczniów

Filip W., 4a

Koło kulinarne—gofry

W marcu uczniowie klasy 5d pod opieką pani Moniki Poźniak przygotowali gofry. Na pewno były przepyszne!

Wy również możecie zrobić takie gofry, kierując się poniższym przepisem.

GOFRY SŁODKIE

Składniki na ciasto:

- 2 jajka
- 1 i ½ szklanki mąki
- ¼ szklanki cukru
- ¼ szklanki oleju
- 250 ml wody gazowanej
- ½ łyżeczki proszku do pieczenia

Do dekoracji:

- 250 ml śmietany 30%

lub 36%

- 1-2 łyżeczki cukru
- ulubione owoce lub dżem

Przygotowanie:

1. wszystkie składniki na ciasto umieścić w naczyniu do miksowania lub w misce
2. wymieszać przy użyciu trzepaczki lub miksera
3. rozgrzać gofrownicę, posmarować ją olejem przy pomocy pędzelka
4. nalać ciasto do równego poziomu, nie może się wylewać
5. piec do uzyskania złocistego koloru

W czasie, gdy gofry się pieką, należy przygotować bitą śmietaną:

1. śmietaną umieścić w naczyniu do miksowania
2. dodać 1-2 łyżeczki cukru
3. miksować aż będzie gęsta i sztywna

UWAGA: nie można miksować za długo, bo otrzymamy masło

Złociste gofry wyjmujemy na talerzyk, czekamy chwilę aż przestygną.

Smarujemy gofry dżemem, bitą śmietaną i dekorujemy owocami.

Smacznego!

Tradycje Wielkanocne

Wielkanoc to najważniejsza i najstarsza uroczystość chrześcijańska. W Polsce obchodzona już od X wieku. Przez wieki powstało wiele obrzędów i zwyczajów, z których wiele przetrwało do dnia dzisiejszego.

Dla jednych to święto, które jest powodem by posprzątać dom, udeko-

rować go radosnymi kolorami oraz ugotować coś dobrego. Dla innych to możliwość, by poświęcić trochę czasu swoim bliskim oraz uporządkować swoje sprawy duchowe. Jakie tradycje wielkanocne przetrwały do czasów współczesnych? To one stanowią część naszej bogatej kultury

w Polsce. Warto je sobie odświeżyć, a może nawet ponownie wprowadzić w życie?

Niedziela Palmowa

Święto to obchodzi się w Polsce od średniowiecza, a zostało ono ustanowione na pamiątkę wjazdu Chrystusa do Jerozolimy. Kiedyś

w Polsce ta niedziela była nazywana Wierzbną, ponieważ gałązki wierzby zastępowały palmy. Niedziela Palmowa rozpoczyna okres przygotowania duchowego do świąt, będącego wyciszeniem, skupieniem oraz przeżywaniem męki Chrystusa. Tego dnia wierni zanoszą do kościoła palemkę, która jest symbolem odradzającego się życia.

Od czego się wszystko zaczęło?

Dawniej już w Popielec wstawiano do wazonów gałązki, aby pokryły się liśćmi do Niedzieli Palmowej. Poświęcone palemki wracają potem do domów i zdobią je przez

całe święta. Kiedyś jednak miały one dodatkową moc, bo postawione w czasie burzy w oknie miały zapewnić bezpieczeństwo. z kolei oderwane z palemek baze, mieszano z ziarnem przed siewem, by zapewnić sobie urodzaj. Natomiast połykanie bazi miało zabezpieczyć przez bólami i przeziębieniami. Same palemki to też osobny obrządek. Najczęściej spotyka się bukiety z gałązek wierzbowych, bukszpanu i suszonych kwiatów, albo palmy wileńskie. Mają one kształt pałek różnej wielkości i grubości, a sporządza się je z ułożonych w misterne wzory zasuuszonych kwiatów małych i większych. Palma jest zakończona kitą z farbowanych kwiatostanów rozmaitych traw. Niegdyś takie palmy występowały głównie na Wileńszczyźnie, a obecnie spotyka się je w całej Polsce. Dziś jeszcze na Kurpiach czy w Małopolsce pielęgnuje się konkursy na przygotowanie najpiękniejszej i najdłuższej palmy wiel-

kanocnej.

Koszyczek Wielkanocny

W Wielką Sobotę idzie się do kościoła z koszyczkiem. Pięknie przystrojona święconka musi być ozdobiona haftowaną serwetką i zawierać w sobie smakołyki, które znajdują się potem na wielkanocnym stole. Nie może w niej zabraknąć baranka (symbolu Chrystusa Zmartwychwstałego), mięsa i wędlin (na znak, że kończy się post). Święcono też chrzan, bo gorzycz męki Pańskiej i śmierci została zwyciężona przez słodycz zmartwychwstania, masło - oznakę dobrobytu oraz jajka - symbol narodzenia. Święconkę jadło się następnego dnia, po rezurekcji. Tego dnia święcono też wodę, przydatną potem na Lany Poniedziałek. Tradycja mówi, że po powrocie z kościoła ze święconym pokarmem należało trzykrotnie obejść dom, aby zapewnić urodzaj i powodzenie. Poświęcone pisanki zakopywano także pod pro-

giem domostw, aby zagradzały dostęp siłom nieczystym.

Wielkanocne tradycyjne: jajko

Jajko jest pierwszym symbolem Wielkanocy, który przychodzi na myśl. Jest oznaką wieczności, nieśmiertelności

i nieprzemijalności człowieka. To także początek nowego życia, zgodnie z pewnym obyczajem do kołyski nowo narodzonego dziecka wkładało się jajko. Jajko jest też symbolem wiosennego przebudzenia się przyrody.

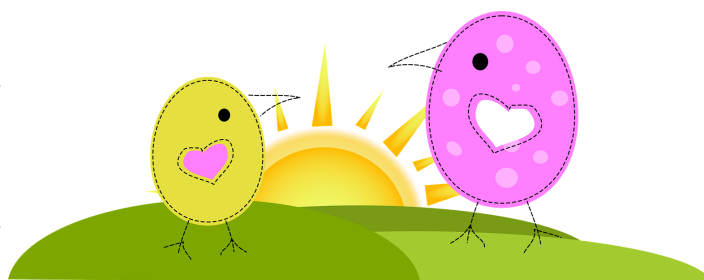
w tradycyjnym polskim domu zużywa się dwa mendlę jajek podczas świąt (ok. 120 sztuk). Na wszelakie ciasta, jaja faszerowane, jaja w majonezie czy w sosie, jaja dekorowane czy po prostu zabawy z jajkami. Warto zwrócić uwagę na popularną kiedyś zabawę w turlanie jajek, aby odciągnąć swoje dzieci od komputera. Turlanie jaj po pochyłej powierzchni,

najlepiej na łące, znane było na wschodzie

Polski. Pomalowane jajka turla się kolejno, a które zostanie trafione, jego właściciel wygrywa to jajko, monetę lub cukierka. Zwyczaj ten miał odwrócić od chłopów nieurodzaj oraz wspomóc wzrost trawy. Inną zabawą związaną z jajkami jest stukanie się pisankami. Czyja skorupka pęknie, ta osoba naturalnie przegrywa. A stawka jest wysoka, bowiem idzie o szczęśliwy rok do kolejnej Wielkanocy! Kolejną wielkanocną rozrywką może być również zakopywanie jajek przez dorosłych w okolicy domu. Dzieci muszą odszukać ukryte jaja, a potem wymienić je na słodycze.

Pisanki

To jedna z najsilniej zakorzenionych tradycji wielkanocnych. Zanim nastaną święta, jajka trzeba ustroić i pomalować. Dziś jakże często

idziemy na łąkwiznę, naklejając plastikowe naklejki, lub wkładając jajka do specjalnych haftowanych ubranek. Kiedyś jednak farbowało jaja w naturalnych barwnikach a potem oskrobywało je według wzoru. Był to fantastyczny sposób, by zgromadzić na opowieści kobiety z całej rodziny. Jak na to wskazują materiały archeologiczne, pisanka posiadała w przeszłości wyrażone powiązania z magią oraz pierwotnymi wierzeniami Słowian. Odgrywała znaczną rolę jako symbol płodności, symbol utajonego i odradzającego się życia, dlatego właśnie to kobiety zajmowały się ich przygotowaniem. Jajka zafarbowane na bor-

dowo, w łupinach cebuli, jajka białe pomalowane specjalnymi gęstymi farbami, czekają potem do poświęcenia, a zjadane są w drugi dzień świąt.

Jajka malowane na jeden kolor (zazwyczaj czerwony) to: kraszanki, malowanki lub byczki. Jajka ozdobione jedno- lub wielobarwnym dese- niem, naniesionym na jednolite tło, nazywa się pisankami. Znane są jeszcze rysowanki, skro- banki, nalepianki i wy- klejanki. Jednak przyjęło się mówić pisanka na każde zdobione jajko, bez względu na rodzaj zasto- sowanej techniki.

Świąteczne potrawy

Zapomnianą już trady- cją wielkanocną jest tzw. pogrzeb żuru, który tra- dycyjnie spożywano przez cały okres postu. w ostatnie dwa dni postu wylewano demonstracyj- nie garnek z żurem, aby przygotować się na spe- cjały gospodyń. W niepa- mięć odeszło też widowi- skowe wieszanie śledzia. Przybijano go do drzewa za karę, iż tak długo go-

ścił na talerzach domow- ników

Jak każde polskie świę- ta, Wielkanoc poprzedzo- na jest starannymi przy- gotowaniami do uczty smaków. Po długim okre- sie postu, oczyszczony człowiek może liczyć na bogactwo dań na polskim stole. Kołaczki i mazurki oraz baby, tradycyjnie piecze się już na kilka dni przed świętami, od- kładając je potem do za- mkniętej na klucz spizar- ni. Ozdobione migdała- mi, bakaliami keksy, marcepanowe słodkie ciasta i baby wielkanoc- ne definitywnie kończą wspomnienia o diecie.

Najważniejszym posił- kiem podczas Wielkano- cy jest śniadanie, gdzie spożywa się poświęcone potrawy. Posiłek rozpo- czyna zwyczaj dzielenia się poświęconym jajkiem, podobny w swej formie i symbolice do bożonar- ozeniowego łamania się opłatkiem. Na stole kie- dyś gościł zimny bufet - jajka, galarety z mięsa i warzyw, wędliny. Obok tych specjałów często znajdowało się pieczone

prosię z pisanką w py- sku, półmiski z mięsi- wem, szynką, kielbasą białą parzoną i pieczo- nym drobiem.

Dziś nie kultywujemy już tak pilnie kulinar- nych tradycji, jednak żur dalej gości na wielu sto- łach (wymienne z bia- łym barszczem), jako że dziś nie je się go już w okresie postnym. Pozo- stały za to jajka we wsze- lakiej postaci oraz licznie obecne na naszym stole wędliny.

Zgodnie z tradycją na stole nie powinno też za- braknąć soli, pieprzu i chrzanu. Również chleb jako kwintesencja życia podkreśla jego prostotę, bo wciąż jest niezbędnym składnikiem naszego po- karmu. Kiedyś gospody- nie same piekły chleb na Wielkanoc. Aby zapew- nić urodzaj - wychodziły do sadu obejmowały drzewa rękami oblepio- nymi ciastem, dziś raczej kupujemy gotowe chleby, choć wyraźnie widać po- wrót do domowego pie- czenia chleba, na zakwa- sie, z mąki orkiszowej, dawniej częściej obecnej

w polskich domach.

Przygotowanie stołu

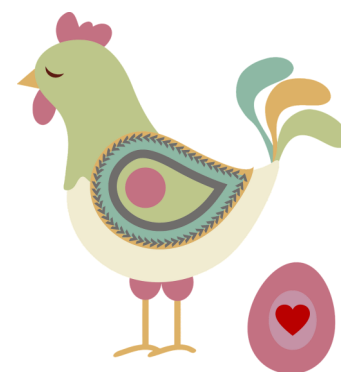
Do tradycji wielkanocnych należy również przygotowanie stołu, choć nie musi być bardzo wymyślne. Wystarczy biały, wykrochmalony obrus, przybrany bukszpanem i baziami, jak robiono to przez dziesiątki lat. Specjalne miejsce na stole powinien zajmować baranek wielkanocny, który przypomina o tym, że Chrystus odkupił winy człowieka, a także o dramatycznym wydarzeniu ze Starego Testamentu, kiedy to anioł śmierci przeszedł przez ziemię egipską, uśmiercając pierworodnych synów. Przypomina również o uroczystym posiłku paschalnym, który o tej samej godzinie spożywała każda rodzina żydowska, tworząc z rozproszonego ludu jednolity religijnie naród, modlący się w tym samym języku. Baranki wielkanocne obecne na naszych stołach, dziś są zrobione naj-

częściej z masy cukrowej. Coraz rzadsze są te upieczone w domu z ciasta włożonego do żeliwnej foremki, a jeszcze rzadsze są te wyciśnięte z masła (z drewnianej formy). Niektórzy stawiają na stole baranki wielkanocne gipsowe, porcelanowe, szklane, gliniane, plastikowe a nawet zrobione z owczej wełny.

Lany Poniedziałek

To zawsze najbardziej wyczekiwany przez najmłodszych moment wielkanocnej tradycji. Już od rana maluchy z zakupionymi wcześniej „śminigusówkami” czają się na swe „ofiary” - najpierw naturalnie na rodziców, potem dalszą rodzinę, a w końcu na sąsiadów oraz przechodniów. Choć dziś, zwyczaj ten przybrał niestety formy raczej barbarzyńskie, kiedyś jego piękną ideą było obmycie się z grzechu i odrodzenie do nowego życia. Zwyczaj ten przyszedł do nas z Jerozolimy, gdzie przeciwnicy chrześcijaństwa mieli

przy pomocy wody rozpędzać wiernych, zbierających się w celu rozpamiętywania zmartwychwstania Chrystusa. Polewanie wodą nawiązuje też do dawnych praktyk pogańskich, łączących się z symbolicznym budzeniem się przyrody do życia i co rok odnawialnej zdolności ziemi do rodzenia. w swej tradycyjnej formie - polewania dziewcząt z drewnianych wiader, czy smagania po łydkach witkami brzoźowymi - zwyczaj przetrwał chyba tylko na wsiach, bo w miastach wśród rodziny praktykuje się dziś raczej kropienie wodą czy polanie za uchem perfumami.

Aktualności

9.02.2023

BAL KARNAWAŁOWY

W tym dniu uczniowie byli podzieleni na tury według, których odbywała się zabawa na patio. Mogli puścić wodze fantazji i przebrać się za wybrana postać.

9.03.2023

KONCERT CHARYTATYWNY

W naszej szkole odbył się w tym roku już XIV koncert charytatywny. Celem była oczywiście zbiórka pieniędzy na pomoc ofiarom trzęsienia ziemi w Turcji i Syrii oraz nawiedzonym przez katastrofalną suszę dzieciom w Rogu Afryki. Organizatorem i mózgiem całej akcji była jak co roku p. Katarzyna Spoczyńska-Król.

13-17.03.2023

TYDZIEŃ MÓZGU

W marcu w naszej szkole przez pięć dni uczniowie mogli wykonywać zadania poświęcone poszcze-

gólnym dziedzinom oraz rozwijać swoją kreatywność przez zabawę. Pani Beata Grochowska była organizatorką. Podzieliła aktywności na pięć dni:

- planszówkowy zawrót głowy,
- liczbowy zawrót głowy,
- literowy zawrót głowy,
- naukowy zawrót głowy,
- sportowy zawrót głowy.

W każdym z nich uczniowie mogli korzystać z ciekawych zadań i doświadczeń odbywających się podczas przerw. Konkurowali między sobą również w sztafetach międzyprzedmiotowych.

13-17.03.2023

PROGRAM

„ŻYJ DOBRZE”

W tych dniach na godzinach wychowawczych zostały przeprowadzone pogadanki z uczniami na temat profilaktyki, higieny i zdrowia psychicznego. Przeprowadziły je p. Dominika Omaleńczuk

i p. Bogusława Kaczorowska.

20-22.03.2023

REKOLEKCJE SZKOLNE

Przez te trzy dni uczniowie uczęszczający na religię uczestniczyli w naukach rekolekcyjnych.

24.03.2023

WYKŁAD W RAMACH SPOTKAŃ Z HISTORIAŃ PT. „AKCJA POD ARSENAŁEM”

Pani Barbara Gula-Araya poprowadziła niezwykle ciekawy wykład dla klas 8, nawiązujący do lektury „Kamienie na szaniec”.

5.04.2023

APEL

WIELKANOCNY

Chwilę przed przerwą świąteczną na sali gimnastycznej odbył się apel zorganizowany przez uczniów naszej szkoły pod opieką pań: Magdaleny Lewandowskiej i Magdaleny Skiby.

Prace uczniów—w świecie „Małego Księcia”

Uczniowie klasy 7c w ramach podsumowania pracy z lekturą „Mały Książę” wykonali własne projekty na białych koszulkach i torbach. Mogli stworzyć rysunki inspirowane utworem oraz najpiękniejszymi cytatami. Oto niektóre z projektów!

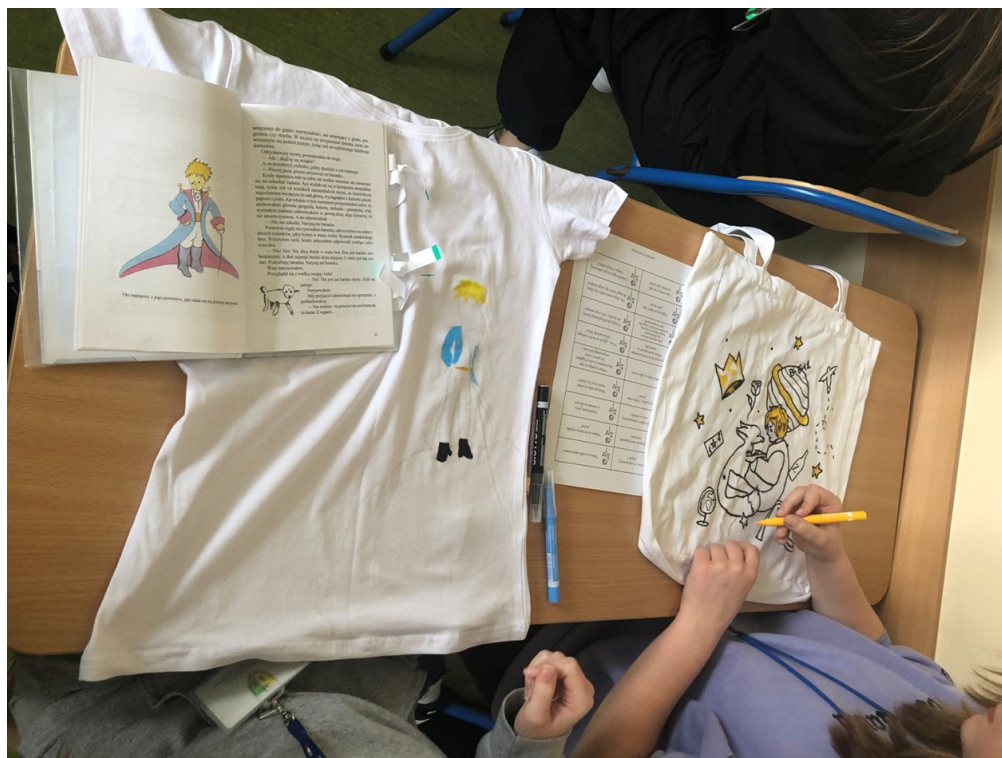
Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 1, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 2, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 3, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na torbie 1, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 4, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

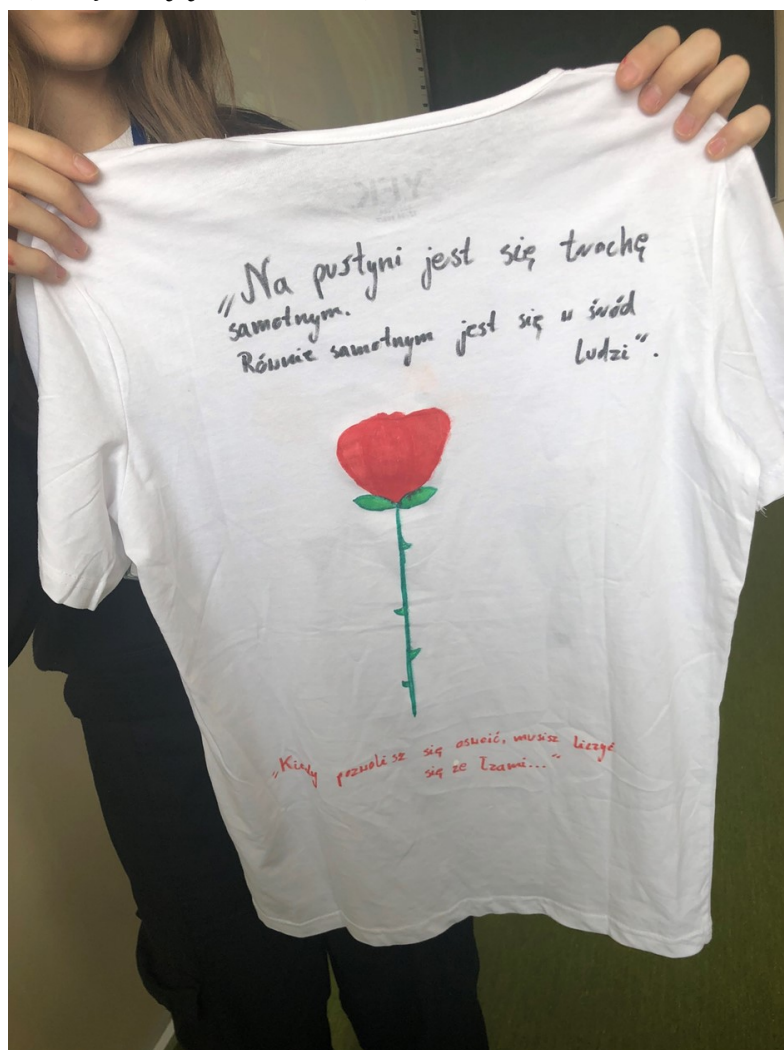
Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 5, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 6, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 7, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

Paulina Palasek, Mały Książę na koszulce 8, CC-BY-NC-ND 3.0 PL

